

SLOVENE C

Štev. 216. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKE NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. (vhod čez dverle nad tiskarno). Z urednikom je mogoče govoriti le od 10—12. ure dopoldne. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v četrtek, 22. septembra 1904.

Izhaja vsak dan, izvenjši nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati: za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravništvu prejemati: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h. Za pošiljanje v Ljubljani na dan je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. Vprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Izsevani se računajo enostopna petičarja (dolžina 72 milimetrov) za enkrat 15 h, za dvakrat 11 h, za trikrat 9 h, za več kot trikrat 8 h. V reklamnih noticah stane enostopna garmouderja 20 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust. Upraviškega telefona št. 188.

Štajerske volitve.

Štajerska je govorila. Prvič so stopili volivci cele dežele v četrti skupini na volišče, da oddajo direktno svoj glas ne možu, ampak stranki, ki po njih mislih najbolj zastopa njih nazore, težnje in koristi. Take volitve so kakor preizkušnja, v kateri se pokaže mišljenje ljudstva in moč strank.

In kaj je bil uspeh teh volitev? Najjasnejši dokaz, da ljudstvo ne mara onih, ki mu sedaj gospodarijo valed krivičnega, umetno zverženega volivnega reda. Nemški liberalci, ki se imenujejo tu »deutschfreiheitlich«, niso niti enega poslanca spravili pri teh volitvah v deželni zbor.

Prvi uspeh teh volitev je poraz liberalnega nemškega nacionalizma. Dolgo se je zvijala in zvijala nemška ljudska stranka, preden je s težko silo dovolila razširjenje volivne pravice. Dobro so vedeli liberalni gospodje, da samo po volivni krivici sedé v deželni zboru. Imeli so vzroka dovolj, da so se bali. Ljudstvo o njih neče prav ničesar slišati.

Nemška ljudska stranka se je obnašala tu popolnoma ravno tako, kakor na Kranjskem liberalna slovensko-nemška stranka. Ravno tako se upira tudi pri nas liberalna stranka razširjenju volivne pravice. In tudi uspeh štajerskih volitev kaže popolno analogijo z volivnimi izkušnjami v kranjski deželi: Velika večina ljudstva stoji na strani krščanske ljudske stranke, del industrialnega delavstva na strani soc. demokracije, birokracija in izkrokani politikastri ter naduti kričači po malih mestih in trgih so pa liberalci, ozir. »napredci narodnjaki«.

A razbermo volilne rezultate v posebnostih!

Predvsem moramo konstatirati, da kaže nemški del dežele velik napredek pred slovenskim. Medtem, ko se slovenski kandidatje in agitatorji nastopali edinole pod geslom narodnosti — tudi proti socialnemu demokratu v celjskem okraju se je agitiralo samo z narodnostjo — med tem se je med Nemci že politična zavest razvila dalje, da razlikuje poleg zunanjega znaka narodnega jezika tudi mišljenje strank o najvišjih kulturnih in gospodarskih vprašanjih. In sicer so bile tu štiri stranke: Stari liberalci, doseđani gospodarji položaja, ki se imajo za hvaliti za svojo premoč edino le volivnim privilegijem, dalje krščanska ljudska stranka, katere organizacija in težnje so iste, kakor naše katoliško narodne stranke slovenske, socialni demokratje, in slednjič bauernbund — neodvisni kmetje.

Začnimo pri teh zadnjih! Propadli so, kakor so dolgi in široki. Popolnoma ravno tako so delali pod vodstvom barona (!) Rokitansega, kakor naši »neodvisni kmetje« na Gorenjskem pod vodstvom liberalnih trgovcev in advokatov. Skozi leta so strašili po Štajerskem, ker niso dobili v krščanski stranki še dovolj odpora: Danes so premagani, niti enega poslanca niso dobili v četrti skupini.

Krščanska ljudska stranka se je razvila najbolj na deželi. Ona je začela gospodarsko rošilno delo za kmeta: kmetijska društva, zavarovalnice, posojilnice itd. — to je njeno delo. Uspeh je ogromen: krščanska ljudska stranka je dobila 47.442 glasov. Te številke govore dovolj jasno: krščanska stranka je v deželi najmočnejša po številu volivcev vkljub terorizmu nasprotnikov. Torej je krščanska ljudska stranka tudi na Štajerskem stranka bodočnosti.

Liberalci so na deželi dosegli le neznačajne manjšine. Zanimivo je to, da so se liberalci združili z bauernbundlerji proti krščanski stranki. V Mariboru, v graški okolici in v Ljubnem je bil kandidat bauernbunda tudi ofisielni kandidat nemške ljudske stranke. Tako so se liberalci lovili! Ker lastnega perja niso imeli, bi se bili radi vsaj s tujim hlapali. A v graški okolici so vkljub temu popolnoma pogoreli, v mariborskem okraju je mnogo odločevala narodnost, v Ljubnem pa niso prišli niti v ožjo volitev, ker so jim socialni demokratje prevzeli bojišče. Lahko se torej konstatira kot glavni znak štajerskih volitev: Obsodba nemškega liberalizma, za katerega ljudstvo ne mara nikjer in ga nikdar ni maralo.

Pač pa kažejo socialni demokratje na Štajerskem izredno veliko moč. Štajersko delavstvo je morda najbolj socialno-demokratsko v celi državi. V mestu Mariboru n. pr. je odločna večina glasov socialno-demokratska! Tu imamo na slovenski strani le 173 glasov, za krščansko ljudsko nemško stranko le 10, a socialnih demokratov 1313! Tu je jasno, da je slovensko delavstvo volilo s socialnimi demokrati! Zakaj?

V Gradcu je socialistični »blok« še neomajan. A naglasiti moramo, da se je vendar položaj nekoliko izpremenil, ker je zdaj krščanska ljudska stranka močnejša od nemške ljudske stranke. Seveda se nemški liberalni listi izgovarjajo, da je desetisoč njihovih volivcev ostalo doma. A to ne izpremeni dejstva, kajti v politiki, kakor v vojski štejejo samo mobilizirane čete; vojaki v bolnišnicah ali za pečjo ne pridejo v poštev.

Razmerje vseh strank po glasovih se nam kaže torej v šestih volivnih okrajih, kjer je stopila v boj krščanska ljudska stranka, v sledečih številkah:

krščanska ljudska stranka	47.442
socialni demokratje	36.449
bauernbund	12.986
nemška ljudska stranka	10.753

Glede slovenskih okrajev se je pokazalo, da smo položaj še pred volitvami prav opisovali.

V celjskem volivnem okraju seveda ni bilo dvoma, da zmaga Slovence. Celjski Nemci se niso upali na dan. Svoje »nemštvo« so pokazali s tem, da so se skrili za hrbet socialnim demokratem. Naj svet iz tega vendar že spozna, da je smešno govoriti o nemškem Celju. Slovenski kandidat Roš je dobil skupno 10.286 glasov, socialni demokrat Mlakar pa 2195 glasov. Nemci tu eksistirajo samo kot po-

samezno klike, kot stranka ne pridejo v poštev.

Pač pa je pozornosti vredno število socialnih demokratov. Kajti tu je vendar precejšnje število glasov slovenskega delavstva.

Nujno potrebno je, da se tudi v celjskem volivnem okraju začne delavska organizacija na krščanskem temelju. Rakrana se je pokazala: Treba jo je o pravem času ozdraviti, da se ne bo širila. Naj numerična večina ne uspava naših somišljenikov v brezskrbnost: Slovenski delavec v industrialnih krajih mora imeti povsod krščansko-socialno organizacijo, naj stane karkoli!

V ptujskem volivnem okraju se je tudi pokazala velika rana. Slovenski kandidat dr. Ploj ima sicer 13.306 glasov, liberalni nemškutar Vračko pa le 5363 glasov. A pomisliti moramo, da so v tem številu večinoma glasovi slovenskih odpadnikov. »Štajerčeva« stranka raste, in to je za bodočnost vznemirljivo znamenje. Eno tretjino glasov bodo kmalu imeli pristaši »Štajerov«, če gre tako dalje. Tudi tu naj nas številke bolj bodrijo k delu, kakor pa k počitku!

In sedaj še Maribor! Ze pred tedni smo podali pregled volivnega bojišča. Tu imamo zdaj štiri stranke. Najmočnejši je nemški nacionalec Stiger s 6274 glasovi. Elinole v mariborskem okraju so prišli nemški liberalci do primeroma najvišje številke. Za njimi je kandidat kršč. ljudske stranke Lopič s 4792 glasovi. Tretji je Slovenec Thaler s 3743 in zadnji soc-dem. Hilari s 3207 glasovi.

Kaj torej kaže pri ožji volitvi med Stigerjem in Lopičem? Za Slovence tu ni dvoma: Voliti morajo Lopiča, saj krščanska ljudska stranka tudi v svojem volivnem oklicu naglašča, da bo na stopala za »opravičene zahteve Slovencev«. Naj sodi kdo o tej obljubi kakor hoče, gotovo je, da je Stiger odločen sovražnik Slovencev, kar pa Lopič ni in po svojem programu ne sme biti. Ako oddajo Slovenci vse svoje glasove Lopiču, bo prišel na 7500 glasov. Ker jih ima Stiger 6274, bi pri ožji volitvi propadel brez soc. demokratov. Če dobi vse soc. demokratske glasove, zmaga seveda Stiger.

Odločitev je torej zdaj v tem, kdo bolj podpre sebi sorodno stranko: Ali Slovinci ali soc. demokratje.

Če pomislimo, da je v tem volivnem okraju Nemcev 102.570 Slovencev pa 85.020, tedaj je jasno, da če Slovenci polnoštevilno pritisnejo, morajo odločiti zmago za Lopiča. Bila bi neskončna škoda, če ne bi Slovinci porabili te prilike, da vržejo svojega najhujšega nasprotnika. Bila bi sramota za nas, ako bi edinole v mariborskem okraju zmagal nemški nacionalec, med tem, ko so se Nemci sami te kuge v svojih okrajih že tako temeljito oteslili! Zato pa vsi Slovenci mariborskega volivnega okraja v boj s geslom: Doliz nemškim nacionalcem!

Naj Slovinci pritisnejo pečat na popolni poraz nemškega nacionalizma!

Kronanje srbskega kralja.

O kraljevi poti v cerkev smo včeraj poročali.

Ko je kralj zasedel v cerkvi svoj sedež, so peli pevci psalm. Nato je metropolit pozval kralja, da naj glasno molilivo. Ko je kralj odmolil vero, so čitali molitve in evangelij. Kralj je nato ukazal, da ga naj oblečejo v plašč za kronanje. Metropolit je mazilil in blagoslovil kraljevo glavo ter molil molitev pri kronanju, nakar je podal kralju krono, ki si jo je kralj postavil na glavo. — Metropolit je imel kratek govor o važnosti krone. Kralj je nato vzel žezlo in državno jabolko. Protodiakon je medtem glasno zaklical kraljevo ime, nakar je zapel zbor pesem: »Mnogaja leta!« Zagromeli so topovi in zadoneli zvonovi. — Novokronanemu kralju so navzoči izkazali svoje spoštovanje s tem, da so se mu trikrat poklonili.

Temu je sledil najslavesnejši trenutek: med gromenjem topov in zvonjenjem zvonov je oddal kralj žezlo in državno jabolko zato določenim osebam in pokleknil ter molil iz knjige, katero je držal metropolit, sedečo molitev: »O Gospod! Bog ošev in kralj kraljev, ki si s svojo vsemočno besedo ustvaril človeka in ga nadahnil s svojo modrostjo, da pošteno in pravično vlada svet. Ti si me izvolil kraljem in sodnikom Tvojega ljudstva. Pripoznam Tvojo neskončno previdnost in se hvaležno klanjam Tvojemu veličanstvu. Ti, moj gospod in vladar, navdahni me z modrostjo za nalogo, katero si mi poveril, poduči in vodi me v tej veliki dolžnosti. Z manoj naj bo modrost, ki izvira s tvojega prestola, pošlji mi jo iz Tvojih svetih nebes, da izpoznam, kar je dopadljivo Tvojim očem in pravično po Tvojih zapovedih. Daj, da bo v Tvojih rokah moje srce, da bom na dan sodbe brez strahu pred Teboj dajal obračun z milostjo Tvojega edinorojenega sina, kakor tudi s Tvojim najsvetejšim, dobrim in svet ustvarjajočim duhom — na vse večne čase. Amen.«

Kralj je vstal, a pokleknili so vsi navzoči. Metropolit je molil kleče molitev, naj Bog blagovoli voditi in poučevati kralja in ga oblagodariti z vsemi vladarskimi čednostmi. Ko je metropolit še kleče nagovoril kralja, je zbor med zvonjenjem zapel za hvalno pesem.

Kronanju je sledila liturgija. Kralj je med liturgijo odložil krono. Po prečitjanju evangelija je kralj polubil evangelijsko knjigo. Kralj je sprejel med službo božjo tudi sveto obhajilo in je medtem odložil svojo sabljo. Po svetem obhajilu je molil duhovnik za hvalno molitev, a zbor je zopet zapel: »Mnogaja leta.«

Kralj je nato poljubil križ in vnovič sprejel krono, žezlo in državno jabolko. Navzoči so se še enkrat poklonili kralju, ki je nato med gromenjem topov zapustil cerkev in se podal v svojo palačo.

Kralja je med potjo množica burno posdravljala s klici: »Živio jugoslovanski kralj in prihodnji car!« V svoji palači je kralj nato sprejel diplomatsko zastopstvo. Avstrijski poslanik je nsgovoril kralja v imenu posebnih odposlaništev, a turški poslanik v imenu ostalega diplomatskega zbora. Srečanju poslaništev je sledilo v slavnostni dvorani poklanjanje. Pod kraljevimi zastavami in grbi so se nastavili klicarji, nosilci kraljevskih znamenj, cerkveni in državni dostojanstveniki, častniški zbor, zastopi, odposlaništva, društva itd. Kralj v spremstvu članov vladarske rodbine je zasedel prestol, se oblekel v kraljevo obleko, si dal na glavo krono in vzel v roko znake kraljevske oblasti, žezlo in državno jabolko.

Prvi so bili sprejeti: duhovščina, skupščina, v katerih imenu je

kralja predsednik skupščine. Kralj je kratko odgovoril. Pred kraljem so nato defilirali ostali dostojanstveniki. Kralj je nato odložil znamenja kraljevega dostojanstva.

Ob 4 popoldne je bil pred kraljevo palačo slavnostni sprevid, ki je predočeval tri slike srbske zgodovine. Zidna slika je predstavljala sedanji kulturni razvoj Srbije. Zvečer je bila v gledališču slavnostna predstava Belgrad je kazal zvečer čarobno sliko; vse mesto je bilo nad vse lepo in krasno razsvetljeno. Tudi iz drugih srbskih krajev poročajo o razsvetljavi povodom kraljevega kronanja. V Srbiji ni bilo hiše, ki bi ne bila razsvetljena.

Slovanski klevetniki so z nekako škodoželjnostjo poročili, da Rusija ni poslala h kronanju srbskega kralja posebnega odposlaništva. A to je pojasnil srbski ministri predsednik. Nekemu časniškemu poročevalcu je rekel: V sedanjih razmerah, ko ima Rusija z Japonsko hudo vojsko, bi se pač ne spodobilo, da se ruska vlada s posebnim svojim odposlaništvom udeleži slavlja in veselja kake druge države. Danes, v četrtek, je gala-obej, pri katerem bodo vsi zunanji zastopniki. Pri obedu bo imel samo kralj nagovor, v katerem se bo spominjal vladarjev, ki so pri slavnosti zastopani.

Rusko-japonska vojska.

Pred novo bitko.

Peterburg, 21. septembra. General Kuropatkin brzojavlja 20. t. m.: Pri naši armadi se ni zgodilo nič posebnega. 19. t. m. smo opazili, da sovražnik prodira pri prelazu Dalin. Popoldne 20. t. m. je sovražnik dvakrat napadel naše pozicije na tem prelazu ter poslal štiri stotnje proti našim oddelkom, da obide levo krilo. Toda napade so naši vsakokrat odbili ter naša konjenica, oborožena s strojnimi puškami, je zadržala sovražnika, da ni mogel čbti naših.

Tokio, 21. septembra. Iz glavnega tabora mandžurijske armade brzojavljajo danes: Osi deli ruskih čet, ki so bili pri reknosciranju 17. t. m. zapleteni v boj, se umikajo proti Pintaju. Japonske armade nadaljujejo prodiranje proti Mukdenu. Dne 18. t. m. ni bilo nikakega boja.

Peterburg, 20. septembra. Dopisnik Reuterjevega urada poroča iz Harbina: Poročila od 17. t. mes. javljajo, da sta dva oddelka pod poveljstvom generalov Rennenkampf in Samsonov na skrivaj presekavala japonske pozicije pri Banjapuci. Uspeh je bil, da sta doznala, da je Banjapuca dobro utrjena ter zasedena od močnega japonskega oddelka. Oddelek generala Rennenkampfa je dospel okrog poldneva v kraj Hsabcjalni, vrgl japonske prednje čete nazaj ter zasedel višine vzhodno od kraja. Vnel se je hud boj, ki je prisilil nasprotnika, da je napadal s štirimi stotnjami. Ko je uspešno dovršil svoje naloge, se je general Rennenkampf ob 2 uri popoldne umaknil. Oddelek generala Samsonova je prodiral po gorskih stozah na vzhodu od Fyndjagena ter zasedel kraj Cogov, 4 vrste severno od Banjapuce. Tu je general Samsonov zadržal z ognjem obeh svojih topov japonski napad na generala Rennenkampfa ter se ob 5. uri umaknil nazaj.

Pariz, 21. septembra. Iz Tokia poročajo: Potrjuje se vest, da prodirajo vse tri japonske armade. Vsega skupaj imajo seboj 300 topov, večje artilerijske oddelke so pu silili v Jantaju. Že 48 ur armada živahno deluje. Sodiijo, da Japonci prodirajo na vsej črti proti Tjenlinu ter pritiskajo Ruse nazaj.

London, 21. septembra. Po poročilih iz Tokia se je posrečilo Kurokiju, prekoračiti glavno reko s 100.000 možmi.

London, 21. septembra. V Tjencinu se šuje, da Japonci res prodirajo proti Mukdenu. Rusi, ki so dobili pomoč, bodo baje bitko sprejeli šele pri Tjenlinu, kjer so iz vršili priprave.

Bitka se je pričela?

London, 21. sept. Tu je slišati, da se je velika bitka že pričela. General Kurrok je včeraj prekoračil reko Hun ter na padel rusko krilo s 100.000 možmi. Poročilo potrjuje, da imajo Japonci 300.000 mož ter da so strateški pogoji identični z onimi pred Ljaojanom. Ie da nimajo Rusi v Mukdenu tako močnih utrdb, kakor so jih imeli pri Ljaojanu.

London, 21. sept. Iz Čifua poročajo: 500 mož konjenice, ki so poskušali pregnati Japonce iz Palinčana, se ni več vrnilo. Sodiijo, da so jih Japonci vjeli.

Berolin, 21. sept. Iz Mukdena brzojavlja vojni korespondent »Lokalanzeigerju«: Francoski misijonarji javljajo, da prodirajo močne japonske čete proti ruskemu levemu krilu.

London, 21. sept. »Daily Telegr.« poroča iz Tjencina: Tu zagotavljajo, da neprenehoma spravljajo iz Harbina proti jugu velike ruske čete, topove ter druge vojne potrebščine. Iz Vladivostoka in Irkutskaja se vozijo v Harbin z železnico vedno nove po-

možne čete. Tam pripravljajo tudi vse potrebno, da spravijo več tisoč ranjenecov.

London, 21. sept. »Times« poročajo iz Peterburga: Tu vlada veliko razburjenje. Poročilo o začetku velike bitke, ki se bje od včera zvečer pri Mukdenu, je razburilo vse sloje prebivalstva glavnega mesta. Vsi krogi zatrjujejo, da je od izida te bitke odvisen izid cele vojske. V vojaških krogih vlada glede izida bitke trdno upanje.

London, 21. sept. »Morningpost« poroča iz Harbina: Bitka se je pričela s prodranjem velikih ruskih konjeničskih oddelkov, ki so pri Sanangaju zadeli na sovražno kolono. Po triurnem boju so se Rusi umaknili proti severu.

Ruski vjetniki in Japonci.

London, 20. septembra. »Times« poročajo iz Peterburga: Francoski poslanik je sporočil zunanjemu uradu vest, da nameravajo Japonci oprostiti vse vojne vjetnike, ki so bolni ali ranjeni, ali pa če pripadajo sanitetnemu oddelku.

Hunhuzi

London, 20. septembra. »Standard« poročajo iz Tjencina od včera: Kitajski podkralj je poslal vesled neprestanih tožba v distrikt zahodno od reke Ljao nekaj čet, nakar se je obnašanje Hunhuzov zboljšalo. Vkljub temu bo potrebno še več čet za vzdržanje reda.

Port Artur.

Čifu, 21. sept. Japonci so se zadnjih 19 dni pripravljali na sedanje napade na Port Artur, ki so naperjeni na severovzhodno stran trdnjave. Za Japonce je velike važnosti, da vzamejo utrdbo Kikvanšan in Erlunšan ter vmes ležeče utrdbe. Napad koncem avgusta je trajal 10 dni. Akoravno so bili Japonci odbiti, so ohranili le 4 male trdnjave na severovzhodu. Dve njih ležita le 50 korakov oddaljeni od utrdbe Erlunšan. — Rusi izstrele vsak dan 1000 granat, posebno proti cmenjenim 4 utrdbam. Kakor poroča »Nevikraj«, se vrše vsako noč izpadi proti tem utrdbam.

Čifu, 20. sept. Vsi iz Dalnija došli Japonci jako soočljivo govorijo o upornosti Rusov v Port Arturu. Poizkus, ki so ga napravili Japonci koncem avgusta, da bi si osvojili utrdbo Kikvanšan, jih je veljal eden polk. »Standard« celo poroča, da je japonski poik uničil ogenj japonskih topov. Japonske čete so zasedle pozicijo, katero so Japonci smatrali za nepremagljivo, zato je japonsko topničarstvo mislilo, da so ondi Rusi in je streljalo na svoje vojske.

Peterburg, 20. sept. Oficijsko poročilo mornarskega generalnega štaba poroča: Poročila iz Port Arturja javljajo, da sta bila dne 24. avg. pri odstranjevanju japonskih min ubita poročnika Rychter in Kaserinov; baron Drachenfels in inženier Buns sta ranjena.

London, 21. sept. Sem došla poročila trdijo, da je zopet prišla v Port Artur ladja s 6000 tonami, obložena z moko in strelivom in sicer pod francosko zastavo, medtem ko so se papirji glasili na neko kitajsko pristanišče. Neka ruska topničarka, ki je ladji plula naproti, je sadela na plavajočo mino ter se potopila. Moštvo so rešili. Velika množica je pričakovala ladjo na obrežju ter je jela veselo vzklikati, ko je ladja plula v pristan.

Ruski »Rdeči križ«

je dobil tekem zadnjih sedmih mesecev darov 14.960.359 rubljev, izdatkov je bilo 10.788.284 rubljev, tako da ostane 4.182.075 rubljev. — Če se pršteje še rezervni kapital, tedaj ima ruski »Rdeči križ« na razpolago 65 mil. rubljev.

Jugoslovanski kongres.

Da so Bolgari demonstrativno zapustili kongres, je povzročilo, ker jih je predsednik kongresu, Slovenec Žerjav prosil, naj zaradi pomanjkanja časa umaknejo svoje poročilo. A ko so Bolgari vztrajali pri svoji zahtevi, da naj se prečita njihovo poročilo, se jim je tudi to dovolilo. Kljub temu je pa mnogo socialističnih Bolgarov zapustilo kongres. Socialno demokratični Bolgari so tudi pri večernem kongresu protestirali proti petju ruske himne in proti brzojavki, katero je sklenil kongres poslati generalu Kuropatkinu. Nastop soc.-dem. Bolgarov obsojajo tudi ostali bolgarski dijaki. Predsednik bolgarskega dijaškega društva se je zaradi nastopa soc.-dem. bolgarskih dijakov opravičil pri srbskih in hrvaških dijakih. Na kongresu so se znatno zbližali Srbi in Hrvatje. Kongres je sklenil resolucijo, v kateri smatra delo za kulturno enoto vseh Jugoslovancov kot narodno dolžnost in pozivlja vse jugoslovanske zavode, pisatelje in umetnike, da naj delujejo v tem smislu. Zvečer dne 19. t. m. so dijaki priredili ovacije pred kraljevo palačo in pred ruskim poslaništvom.

Zasedanje deželni zborov.

V koroškem deželni zboru je v včerajšnji seji poslanec Dobernig vložil predlog za ustanovitev samostojnega

poštnega ravnateljstva s sedežem v Celovcu. Deželni odbornik pl. Hillinger je poročal o uspehu pogajanj z vlado glede ureditve strug 28 hudournikom v Ziljski in Leški dolini. Ob tej priliki je napadel posl. dr. Waldner ministarstvo, ker brezobzirno zavlačuje izvršitev za ljudstvo važnih del. Deželni predsednik Hein je zagovarjal vlado, češ, da tega ni storila namenoma. Deželni odbornik Hillinger je poročal o razvoju kmetijskih zadrug in predlagal: Deželni zvezi kmetijskih zadrug na Koroškem se nakaže v pokrite upravni, revizijskih in onih stroškov, ki jih je imela »Zveza« s izobrazbo knjigo- in računovodij, dosežanji letni prispevek 1400 K za letos in pa za dobo od l. 1905 do l. 1908. Nadalje je predlagal, da naj se »Zveza« izplača l. 1905 3000 K za nabavo raznih poljedelskih strojev. Splošni zvezi avstrijskih kmetijskih zadrug na Dunaju naj se dovoli 200 K pod pogoja, da bodo tudi drugi deželni zbori sorazmerno s koroškim podpirali to zvezo.

V solnograškem deželni zboru so poslanci dr. Stülzl, Hueber, Hagen in tovariši vložili predlog, v katerem izraža solnograški deželni zbor svojo bojazen zaradi uvedbe ogrščine v službenih pismih, nadalje zaradi priznanja pravoslovnih študij na zagrebškem vseučilišču in pa zaradi ustanovitve slovanskih veporednic na učiteljskih v Tešinu in Opavi. Vlagatelji so mnenja, da bodo te odredbe globoko in trajno škodovala enoti države in omejale kulturno poslanišтво nemškega naroda. Nadalje je poslanec Hagen vložil predlog, da naj se razširi volilna pravica in naj se ustanovi za volitve v solnograški deželni zbor četrtakurija. Končno je predlagal poslanec Hueber, da naj vlada privaravi vse, da bo v gospodarskem boju z Ogrsko lahko svojočasno z uspehom nastopila.

Državni proračun

za prihodnje leto je že izdelan. Pravijo, da bo znašal prebitek milijon kron.

Novo avstrijske torpedovke.

Mornariško poveljništvo je na Angleškem naročilo torpedovko in rušilca torpedovk naj novejše vrste. Obe ladji morata biti izvršeni tekom 10 mesecev. Po teh dveh vzorcih bodo deloma v puljskem državnem arzenalu, deloma pa pri tovarnarjih pustili narediti še 36 torpedovk, oziroma rušilcev torpedovk.

Nemška evangeljska zveza za Avstrijo

bo zborovala 31 oktobra t. l. na Dunaju. Ustanovili so jo 20. septembra 1903 z namenom, v Avstriji širiti protestantizem. Na shodu bo tudi govoril znani jezuit odpadnik grof Pavel Hensbroch.

Mladočeške taktike za češki deželni zbor

izvrševalni odbor mladočeške stranke, ki je imel 20. t. m. sejo, ni še določil. Odlomitev je prepustil klubu mladočeških deželni poslancev.

Češko vseučilišče na Moravskem.

V nedeljo je imel v Kromerizu poslanec Straneky shod. Na shodu je izjavil, da iz političnih vzrokov zahtevajo Čehi češko vseučilišče v Brnu, ker Brno ni nemško mesto. Glavni smoter češke politike mora biti, da bodo Čehi samostojni.

Turčija in Črnagora.

Ker se Turčija in Črnagora nista sporazumeli o zadostanju in o kaznovanju na padovalcev pri Ceti, sta obe vladi sklenili, da odpošljeta mešano komisijo, katera bo preiskovala vsi zadevo. Ta komisija bo tudi imela nalogo prepričati čine kravnega maščevanja zaradi napada pri Ceti.

Splošna stavka v Italiji.

Rim, 21. sept. Danes zjutraj se je pričelo v vseh mestih, kjer je bila stavka, zopet z delom.

Strankarski shod nemške socialne demokracije

zboruje v Bremenu. Odklonili so predlog, da naj zanesejo socialistično propagando tudi v armado, ker bi vojska oblast nastopila proti socialnodemokratskim vojaškim novincem. Odklonili so tudi predlog, da naj stranka nasprotuje zahtevam za kolonije. Šebel je rekel, da socialni demokrati ne bodo nikdar pripustili, da bi Nemci izgubili kak del nemške dežele v vojski. Dohodkov je imela socialnodemokratska stranka 648.895 mark, stroškov pa 362.719 mark. Shranili so 286.648 mark. Splošna agitacija je veljala 78.000 mark, agitacija za volitve pa 54.000

mark. Podpor je izplačala stranka 15.300 mark, socialnodemokratskim državnim poslancem 45.300 mark, na plačah pa 24.400 mark.

»Svobodomisleci« proti svobodi.

Rim, 21. sept. Predvčeršnjim je bil otvorjen »shod svobodomislovcev«. Navzočih 4000 oseb. Prvi govornik Sergi je zahteval, da se odpravi vsaka religija. Darwinist Haeskel iz Jene je s slabotnim, tresočim glasom govoril, da ima človek samo eno domovino na tem svetu, da ni na njej nobene duše in nobene nadnaravne sile. Berthelot je pisal, da so vsi svobodomiselni praporci združeni proti Vatikanu in da hočejo ustvariti kraljestvo pameti brez vsake vere. Nato so šli, noseč frimasonska znamenja, na Porti Pii, kjer so govorili proti katoliški cerkvi. Pri poldanskem zborovanju je govoril Denis, da hočejo namestu Kristusovega miru postaviti človeški mir. Pozneje je nastal prepir. Več jih je zahtevalo besede, a je ni dobilo. Shod se je razšel z velikim ropotom.

Načevič proti velevlastim.

Načevič se je izjavil o preosnovi turškega orožništva sledeče: Pri preosnovi turškega orožništva bi ne smeli sodelovati inozemski častniki, ki niso zanesljivi. To dokazuje zadnja zahteva Avstrije in Rusije o zvišanju števila orožniških častnikov. Dasi se v Makedoniji porvne mir, ne bodo gotove velevlasti pustile odpotovati častnikov, marveč zahtevale bodo še pomnožitev častnikov, kajti gotove velevlasti žele, da ne zavлада v Makedoniji pravi mir. Velevlasti hočejo na ta način pripraviti okupacijo Makedonije. Načevič zatrjuje, da njegovo poročilo z dne 3. avg. o razdelitvi avstrijskega orožja med Albancev potrjuje prihod oboroženih Albancev v Prizren.

Turški rezervniki roparji.

V Solunu je pričelo dne 19. t. m. zjutraj več sto turških rezervnikov iz Sirije ropati. V solunskem bazaru so oplenihi kakih 20 trgovin in povzročili 500 do 800 fantov škode. Vojaštvo je preprečilo nadaljno plenjenje. Rezervniki so pričeli baje ropati zato, ker niso dobili pravočasno svojih plač in so jih zadrževali v Solunu, namesto da bi jih bili poslali domov. Civilni agenti v Monastiru zahtevajo, da naj turška vojska oblast rezervnike, ki so se udeležili ropanja, za kazensko pridržijo v vojaški službi in naj jih premesti iz Makedonije. Civilni agenti utemeljujejo svojo zahtevo s tem, ker je v zadnjem času turška soldateska že večkrat povzročila nemire, ne da bi bil sultan kaznovan krivoce. Tudi oni rezervniki, 100 na številu, ki so se uprli svoj čas v Skopju, niso bili kaznovani.

iz brzojavk.

Sofija. Bolgarski knez Ferdinand se je vrnil sem.

Opava. »Hlas« javlja, da bo šlezijski ces. namestnik grof Thun menda vendarle odstopil.

Štajerske novice.

»K volitvi četrte deželnozbornske skupine na Štajerskem. Že včeraj smo objavili poročilo o izidu predvčeršnjih deželnozbornskih volitev na Štajerskem. Danes zjutraj smo dobili še poročilo o končnem izidu v celiskem okraju. Slovenski kandidat Roš je dobil 10.286 glasov, soc. dem. Mlakar 2195 glasov. Končno štetje v okraju Feldbach je pokazalo, da ima kandidat krščanske ljudske stranke 17.094 glasov. »Bauerbund« Huber je dobil 2202, soc. dem. Steinbauer 1272 kandidat nemške ljud. stranke Grestmayr 840, razkropjenih glasov je bilo 129 — V ptujskem volivnem okraju je dobila socialna demokracija 134 glasov. Kakor smo že včeraj poročali, je v tem okraju izvoljen Ploj. Iz ptujskega volivnega okraja smo dobili še naslednja poročila: Trg Rajhenburg oddal za dr. Ploja: 83, za Vračkoto 4; občina Stolovanj: 37, — 9; občina Senovo: 47, — 0; občina Porica: 50, — 0; občina Brezje: 46, — 0; Videm: 74, — 14. Čimlensk, okraj lenarški, od 161 volilcev prišlo 64: Dr. Miroslav Ploj 38 glasov, Fr. Vračko 26 glasov. V Spodnji Volčini je v splošni volitvi skupini za deželni zbor 108 volilcev. Od teh je volilo 61 volilcev. Dr. Miroslav Ploj dobil je 19 glasov in Franc Wratschko 42 glasov.

»Ožja volitev v mariborskem okraju! Poleg ožje volitve v okr. Ljubno, se jutri vršijo ožja volitev v mariborskem voliv. okraju med kandidatom krščanske ljudske stranke Lopičem in kandidatom nemške ljudske stranke Stigerjem. Socialni demokrati so sklenili glasovati za Stigerja. Tako so socialni demokrati zopet pokazali, da jih vodi samo strast proti »klerikalcem« in »Slovencem« ne pa skrb za ljud-

aki blagor, ker sicer bi tako zagrizenega protijudskega kandidata gotovo ne volili. Dolžnost Slovencev je prijutritišnjiožji volitvi glasovati za svojega rojaka župnika Lopiča v Cmureku. Če bi Slovenci vzdignili na volišče vse svoje močje in posebno v mariborskem okraju storili popolno svojo dolžnost, tedaj je mogoče, da zmaga Lopič. V nekaterih slovenskih občinah je bila pri prvotni volitvi premala udeležba. Tega naj bi pri ožji volitvi ne bilo!

V Mariboru so večeraj odkrili spomenik bivšemu županu Tappeinerju.

Stajersko šolstvo Imenovani so za nadučitelje gg.: na šoli v St. Jakobu v Slov. Goricah def učitelj Franc Kotnik, na šoli v Banki Ivan Krajnik, na šoli pri St. Martinu na Pohorju Valentin Veber, na šoli v St. Jurju v Slov. Goricah Peter Paulin. Za učitelje, oziroma učiteljice so imenovani gg. in gđ.: za Kozje Ludovik Volčar, za Dramlje Jakob Heruho, za Spodnje Poljakovo Jožef Koki, za Sv. Križ pri Ljutomeru Avgust Lah, za Runc Ivan Vertot, za Studenice Franc Fischer, za Sv. Tomaž pri Ormožu Aleksander Alf, za Radgono mesto Hermina Dominicus, za Radgono (okolico) Marija Sever, za sv. Jungert Ida Stedry, za Zide Marija Bezljaj, za Rečico Karolina Zmerzlikar, za Spod. Poljskavo Romana Osana, za Svetnje Antonija Sijanec roj. Berber, za St. Peter pod Sv. Goro Ludmila Umberger, za Sv. Ilg na Turjaku Marija Jansa. Za okrajnega pomožnega učitelja za okraj Konjice je imenovan g. Jožef Cucek. — Prestavljena je učiteljica Ana Zupančič iz Smartnega na Pohorju v Cadran. — Umirovljen je učitelj g. Jožef Kranjc na Ponikvi.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 22. septembra.

Slavnost v Medvodah-Preski. Tem potom še enkrat vabimo k najboljše udeležbi slavnosti v Medvodah ozir. Preski, ki bo ondi prihodajo nedeljo popoldne po vodom blagoslovljenja društvene zastave po prevzu knezoskofoju dr. A. B. Jegliču. Odhod iz Ljubljane z opoldanskim gorenjskim vlakom. Poleg »Slov. kršč.-soc. zveze« z zastavo se udeležijo slavnosti tudi »Katoliško rokodelsko društvo« iz Št. Vida z zastavo, »Katoliško slov. izobraževalno društvo« iz Št. Vida, »Kršč.-socialno strokovno društvo« iz Vevč, »Katol. slov. izobraževalno društvo« iz Device Marije v Polju. Nekaj društev bo gotovo še prijavilo svojo udeležbo. Dolej sta naznanjena dva pevska zbora iz Št. Vida in Vevč.

Zvezi« so dalje poslala poročila sledeča društva: 91. Slov. katol. akad. društvo »Zarja« v Gradcu; 92. k. s. izobraževalno društvo Vransko (Staj); 93. k. s. izobraževalno društvo Brezovica pri Ljubljani; 94. Katol. društvo rokodelskih pomočnikov Vrhnika; 95. k. s. izobražev. društvo v Dekanih (Primorsko); 96. k. s. izobraževalno društvo Leskovec pri Krškem.

Sprava v istrskem deželnem zboru? Nemški listi pravijo, da se je med laško in slovensko stranko v istrskem deželnem zboru doseglo v toliko sporazumljenju, da Slovani dobe dva sedeža v proračunskem odseku, enega v političnem, gospodarskem, šolskem in kmetijskem odseku. Zato morajo pa v odsekih in glavnih sejah govoriti samo laški. Kaka posebna »sloga« to menda ne bo. — Poročila iz Kopra poročajo, da je bila večerajšnja seja istrskega deželnega zbora jako burna. Ko je zastopnik vlade govoril tudi slovenski, je pričela galerija ropotati. Spindelj je protestiral proti imenovanju Ruzija deželnim glavarjem. Galerija in večina sta vpili. Predsednik je moral galerijo dati izprazniti. Pri volitvi dveh tajnikov in šestih revizorjev je večina popolnoma prezrla manjšino, pri volitvah v odseke je pa večina volila tudi manjšino, kakor zgornji omenjeno.

Aljažev dom v Vratih. »Slov. planinsko društvo« zatvori »Aljažev dom« v Vratih v nedeljo, dne 25. septembra t. l. Dom ostane čez zimo zaprt in nepristopen. Pač pa bo mogoče tudi pozimi priti v Aljažev dom o ravnotam, preskrbeti si je treba le ključ do koče. Ključ ima gostilničar in gorski vodnik Šmerc v Mojstrani, ki daje tudi druga pojasnila. Kdor pa hoče letos še enkrat v »Aljažev dom« priti, naj gre v nedeljo, dne 25. tek. mes., tja.

Tragična smrt sinčka kapelnika ljubljanske »Društvene godbe«. O tem nam še pišejo iz Novega mesta: Tragična smrt je končala mlademu, komaj šest let staremu Pepčku Poula - tu nit življenja. Kdor je poznal to mlado živ-

ljenje, tega zdravega in krepkega dečka, vsakomur se je moral na prvi hip prikupiti. Nekako okoli tretje ure popoldne 20. t. m. ga je odvel Lumpertov fantič v stari mestni mlin, kjer sta valed malomarnosti podjetja zašla v nezagrajeni prostor vrtečih se koles. Matji Poula se je igral z bresovo metlo, katero je, ker ni nikakih varnostnih odredb, pa tudi ni bilo kakakega delavca navzočega, vtiaknil med dva vrteča se kolesa. Hoteč metlo izrgati, ga je pa goneča sila s tako močjo na se potegnila, da je prišel med kolesa, katera sta mu zdrobila drob in polomila vsa rebra. Prihiteli ljudje so mu le še mrtno in zdrobljeno truplo rešili. Grozen je bil pogled na ubogega dečka. Ubogim staršem — oče je znani kapelnik ljubljanske »Društvene godbe« — izrekamo naše iskreno sožalje! Krivo nesreče je to, ker je ditični prostor, kjer se je deček ponesrečil, vedno odprt, dasi bi se lahko zapiral, ker so ondi vrata in ključavnica. Prej je bil ta prostor vedno zaprt.

Solske vesti. Slovenske paralele na mariborski gimnaziji imajo letos toliko dijakov, da ima prvi razred dva oddelka. Za suplenta na tej gimnaziji sta imenovana gg. Lokar in Tiller. — Učiteljica v Slov. Biatroci gđd. Avgusta Santel je imenovana za pomožno učiteljico na mornariški meščanski šoli v Pulju.

Slovenci v Belgradu. Kakor poročajo iz Belgrada, se mudi pri ondotnih slavnostih sedaj okoli 200 Slovencev in Slovenk. Pri jugoslovanskem koncertu v narodnem gledališču v Belgradu je 19. t. m. z velikim uspehom sodelovala gđd. Mira Dev in slovenski oktet. Pri koncertu je bil navzoč kralj s prestolonaslednikom. Mnogo Slovencev, med njimi slovenske umetnike, je sprejel kralj Peter v avdijenci.

Poročil se bo 24. t. m. v Petrovčah pri Celju gospod dr. Ivan Fermevc, odvetniški kandidat v Celju, z gđd. Minko Gregorin, hčerko gospoda deželinosodnega svetnika Alojzija Gregorina v Celju.

Žalostna smrt Iz Soče so potegnili pri Gorici truplo, v katerem so spoznali 30letnega Jakoba Stürzela, doma na Češkem. Bil je tesar in je delal pri železniškem mostu čez Sočo pri Siskanu. Najbrže je med delom padel v vodo in utonil.

Striliten deček zažgal je v nedeljo v Kronbergu na Goriškem. Otok se je igral z žveplenkami. Zgorel je hlev s 53 kvintali krme, zgorela je tudi krava in telica. Hlev je bil last grefa Coroninija. Najemnik Komel je bil zavarovan, a je zaostal s plačili in bo moral nacistivso škodo v znesku 2600 kron.

Na sv. Gori je bilo pri procesiji, katero so priredili v ponedeljek verniki goriske nadškofije, navzočih 14 000 vernikov.

Umrl je g. Frančišek Sustaršič Miklau, posestnik in krčmar v Dolnici pri St. Vdu.

V Kranju so aretirali že dobro znanega Žigo Killer-ja, mesarja, doma iz Kranja, kateri je soped nekemu trgovskemu sodruidniku v Kranju žugal, da ga bude ustrelil. Killer je bil že dvanajstkrat kaznovan.

Prijeti defraudant. Tržaška policija je dobila obvestilo, da je defraudant Jenner v Trstu. Prijela je nekoga sumljivega moža, ki je izmenjal nekaj avstrijskega denarja za ameriške dolarje. — Imela je res v rokah defraudanta, a ne Jennerja, pač pa osmonošo R wolo, ki je te dni ponesrečil 4435 kron in pobegnil.

Imenovan je gozdarski asistent g. Alfonz Semmirch v Iliriji za učitelja na vinarski in sadjerejski šoli v Klosterneuburgu.

Za rešitev življenja dveletnega Rudolfa Cuha je dobil Martin Sever iz Smartnega nagrado 52 K 50 v.

Sneg v septembru oko i Kuma. Izpod Kuma poročajo: Dnes, 19. sept., od zjutraj cel dan sneži in mete, kakor po zimi, razločka je le, da se sneg ne prime tal. Proti večeru se vidi Mili Kum pobeljen, Sveti Kuma pa se še ne vidi.

Januar v septembru Olsv. Gregorija poročajo: 19. sept. medlo je pri nas cel dan. Ko se je proti večeru zemlja že ohladila, jel se je sneg prijemati tal in streh. Nihoje ne pomni snega tako zgodaj, vendar se pa nismo čudili, ko smo pogledali v koledar in videli, da praznujemo ta dan god sv. Januarija.

Toplice na Dolenjskem. Stavilo topličarjev se vled hladnejšega vremena krči od dne do dne, a vendar se še koplje vsak dan 35 oseb. Sezona traja do 1. oktobra, torej je še vedno čas, da zkasneli gostje pridejo in si z nekoliko kopelmi pomagajo preko zime in njene strahote. Stari revmatiki že vedo, kako kruto zima ž njimi postopa. Naj iščejo pomoči, dokler je na razpolago. Sicer tudi pozimi lahko pride v Toplice, kogar bi kaj prijelo, le nekoliko več stane kurjava v stamovanju in postrežba v kopalnišču, pa previdnosti je treba več glede prehlajenja. Med gosti so gosp. nadsvetnik Goll, nadporočnik v p. Gvidon Sto-

dry nadgeometer Presel iz Ljubljane in nekoliko dam iz raznih krajev. Najbolj vitrajen je g. A. Orel z gospo iz Aleksandrije, ki je tu 4 mesece. Duh. svetnik g. A. Golobič je že drugič v kopalnišču, da si zavaruje zdravje pred zimo, ki utegne biti ostra in mrzla.

Ljubljanske novice.

Afera Malitsch. Kakor se čuje, je tudi nadsodišče v Gradcu odklonilo priziv, katerega so vložili dijaki, ki so bili povodom demonstracij na kolodvoru aretirani in ki so internirani. Večraj smo poročali, da so v Celju napadale na »Narodni Dom« v Kopracah izpustili iz preiskovalnega zapora.

Kap je zadela danes popoldne znanega trafikanta Pred škofijo g. Maksa Brusarja. Bil je takoj mrtev.

Ruski kružok v Ljubljani priredi tudi v šolski dobi 1904/1905 brezplačne ruske kurze, h kojim se vabijo vsi, ki se zanimajo za dobro stvar. — Gotovo ga ni danes na obraženega Slovence, ki ne bi pojmlil veliko značenje ruskega jezika. Saj pa tudi vsa znamenja kažejo na to, da je ruski nar d s svojim jezikom poklican igrati še veliko važnejšo mednarodno vlogo, kakor jo igra že zdaj, in zato je potrebno nam Slovincem, da se primerno pripravimo na bodočo veliko sovansko dobo, ako hočemo, da bodedo imeli kaj dobička od nje. Najboljše pa se bodedo pripravili s tem, da se učimo ruščine, ki ima postati za vse Slovane vir velikega gromotnega in duševnega blagostanja in zato naj nikdo ne zamudi prilike, ki se mu nudi, da se v primerno kratkem času nauči za slovanstvo prevažnega jezika. — Kdor se želi udeležiti ruskih kurzov, prijavi naj se pri oredsedniku »Ruskega kružka« in predavatelju ruščine, gosp. dr. L. Jenko, Jurčičev trg št. 3. — V kurzih se bode poučevalo na podlagi Voljperovih knjig in Bosfeljdove ruske slovnice. Knjige se dobivajo v knjigotržnici Schwentner in na posojilo v »Ruskem kružku«. — S poučevanjem se počne v oktobru. Kraj in čas bosta pravodasno naznanjena.

Kasacijsko sodišče na Dunaju je 21. t. m. razpravljalo o pritožbi ljubljanskega krojača in hišnega posestnika gospoda Antona Reiserja. Kakor znano, je bil l. 1895. po potresu izljan zakon, ki jamči 25letno davčno svobodo za nove stavbe in predelave, ki so bile potrebne vsled ljubljanskega potresa. G. Reiser je zahteval 25letno davčno prostost za svojo hišo, katero je po potresu popravil, a jo je pozneje valed novega cestnega regulativnega načrta dal podreti in postaviti novo. Ljubljanska finančna direkcija je pa odbila prošnjo g. Reiserja, vsled česar se je g. Reiser pritožil na kasacijsko sodišče. A tudi kasacijsko sodišče je odbilo pritožbo g. Reiserja, čes, da ni dal postaviti svoje nove hiše valed potresa, marveč jo je dal zgraditi zaradi novega cestnega regulativnega načrta.

Umrl je v deželni bolnici Fran Govekar iz Smlednika, katerega je udaril konj.

Tatinski vajenec. Jožef Berglez iz Smarja, pekovski vajenec v Ljubljani, je jemal svojemu mojstru moko, zemlje, maslo in štruce ter nosil te ukradene reči Lenki Peršin, dejavki v Ljubljani, za kar mu je dala kake krajcarje, da si je kupil cigarete. Berglez je bil obsojen na 3 tedne ječe, Lenka Peršin pa na 5 dni zapora.

Tatinski hlapec. Jožef Fabijani, doma v Makronogu, je bil pri Bernatoviču v Ljubljani nastavljen za raznašalca oblek. To priliko je porabil, da si je iz trgovine vzel razne obleke, katero so cenili na 64 kron 20 v. Tudi Leopold Maliča je oškodoval za 20 kron. Bohuslavu Svobodi, s katerim sta skupaj stanovala, je v njegovi odsotnosti iz zaprtega kovčega pobral srebrno žepno uro, zlat prstan in 16 kron gotovine; te poslednje tatvine obdolženec ni hotel priznati. Fabijani je bil obsojen na pol leta težke ječe.

Veliko zeltnato kad je prinesla Ljubljanca. Kad se nahaja na magistratu.

Izgebila je Ana Salmič pumpadur, v katerem je bilo 50 kron.

Radi kanalizacije se je oni del Martinove ceste, ki teži med Zaloško cesto in Vrhovčevimi ulicami za javni promet z vozovi zaprt in ostane tako dolgo zaprt, da bo kanalizacija tega dela Martinove ceste izvršena.

Mestni magistrat je izdal naslednji uradni poziv: Drugi strojniki mestne elektrarne Ludo vika Martelanc je samolastno zapustil svoje službeno mesto dne 27. julija t. l. Ker njegovo bivališče ni znano, se mu ni mogel vročiti tauradni dekret z dne 29. julija letos. Pozivlje se torej uradno, naj v teku štirinajstih dnij nastopi svoje mesto, ker bi se sicer smatral odpuščenim iz mestne službe.

Straznika udaril. Janez Volkar, pisar v Ljubljani, je tukajšnjega mestnega nadstraznika Nikolaja Večerina, ker mu je zaradi njegovega vedenja napovedal aretacijo, udaril s palico po glavi in nato pobegnil. Obsojen je bil na eno leto težke ječe.

V prisilno selavnico v Ljubljano so odpeljali znanega 18letnega tatiča J. Stekerja iz St. Ferjans. Bil je nevaren poljski tat.

Mleko bi bil rad pil. Danes zjutraj ob pol 7. uri je ukradel na Bleiweisovi cesti pred hišo št. 7. iz vodička mlekarice Ane Cirman delavec Janez Horvat 1 liter mleka. Ni pa imel časa oditi, ker mu je bil stražnik prostrigel pot in ga odvedel v zapor.

Ogenj v dimniku. Večraj zvečer je nastal v dimniku Tavčarjeve hiše št. 47 na Dunajski cesti ogenj. Požarna bramba je došla na lice mesta in ogenj pogasila.

Od doma pobegnili. Maks Kmetič, 13 let star, sin mestne babice, je pred 10. dnevi pobegnil od doma. O dečku se ne ve, kje se nahaja. Pred kakima dvema mesecema je bil tudi ušel. Takrat so ga prijeli v Postojni.

Nevarno pretil s sekiro je danes ponoči v Dalmatinovih ulicah pri novi zgradbi italijan Ottilio Gordani, rodom iz Rima, ondi delujočima delavcema Matiji Lenerju in Antonu Tolikarju, ki sta gasila apno. Lah jima je nagajal, nakar ju je z malo sekirco hotel udariti. Zgrabila sta ga in ga držala toliko časa, da je prihitel stražnik, mu odvzel sekirco in ga odpeljal v zapor.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Davek na debelost. Švedsko mesto Helsingborg obdačuje osebe, ki so dosegle preveliko debelost — Znižane tarife za živinsko kraljo in koruzo so dovolile skoraj vse avstrijske železnice, kar se te dati naznani z naredbenim listom. — Smrt vsled češpelj. Trinajstletna učenka Ana Gusk, hčerka mesarja v Steyrerühlu blizu Dunaja, je počila pred nekaj dnevi po neprevidnosti češpljevo koščico. Obolela je vsled tega na vnetju velikega črevesa ter kmalu nato umrla v groznih bolečinah. — Stojalovski obsojen. Stojalovski je bil v tork obsojen vsled razžaljenja časti v svojem listu na dvamesečno ječo. — Čin s blaznelega. V tork ponoči je v brnski okolici napadel mizarški pomočnik Vinko Zahodnik svojo spečo ženo ter svoja dva sinova s kladivom in nožem ter jih strašno oklal. Starejši sin je ostal mrtev, druga dva sta smrtno nevarno ranjena. Mož je storil ta čin v blaznosti. — Zavarovanje proti tatvini zimskih sukenj uvedejo na dunajskem vseučilišču. Vaak dijak, ki bo plačal pri vseučiliškem vratarju 1 krono, bo dobil za sučaj, če mu kdo ukrade zimsko suknjo, izplačanih 100 kron. — Zeleniška nesreča pri Ferrari. Med ponesreženimi pri železniški nesreči v Ferrari, o kateri smo poročali večeraj, je tudi namestni tajnik c. kr. finančnega ministrstva dr. vitiz pl. B e w a n t. Prepeljal je so ga v ferrarsko bolnišnico. — Dedin unuka. Policiji v Oseku je naznanila 11letna deklica, da jo je njen 70letni ded Anton Wehmann ončastil.

Telefonska in brzojavna poročila.

Japonsko-ruska vojska.

Dunaj, 22. sept. O kaki bitki pri Mukdenu ni še nič podrobnih poročil. Neka brzojavka iz Peterburga trdi, da angleške vesti, da se okoli Mukdena bije velik boj, niso utemeljene.

Peterburg, 22. sept. Vojni poročevalci ruskih listov so sklenili vrniti se domov, ker so se med njimi in Kuropatkinom pojavila nesoglasja.

London, 22. sept. Valed neprestanega bombardiranja, ki se vrši na Port Artur tekoči teden, je sklenilo portartursko brodogve poizkusiti izpad iz luke, da doseže nevtralnoluko.

London, 22. septembra. Japonci sedaj pravijo, da bodo svojemu cesarju meseca novembra za njegov rojstni dan preskrbeli padeč Port Arturja. Može se pa tudi mnenja, da pred spomladjo Port Artur ne bo padel.

Peterburg, 22. sept. Rezervni častniki so dobili naznanilo, naj se prostovoljno oglase za službo v aktivni armadi, da stopijo na mesta padlih častnikov.

Peterburg, 23. sept. Dvainsedemdeset gardnih častnikov je poklicanih na vojsko. Opazuje se, da so trgovci čimdalje manj navdušeni za vojsko. Prispevki za vojne namene, ki so jih prej tako navdušeno dajali, pojenjujejo.

Trst, 22. septembra. Upravno sodišče je odbilo pritožbo Stembergerjevo zoper ustavitve plače, ker ni hotel ubogati cerkvene oblasti, ki ga je prestavila iz Trsta v Kastav.

Celovec, 22. septembra. Častni kanonik in dekan Martin Sašelj v Gospi Sveti je danes umrl. Pogreb v soboto ob 9. uri.

Budimpešta, 22. sept. Tu se je pri čela stavka knjigovozov.

London, 22. septembra. V Malrose je pal raz neki voz zavitek s 50 funti dinamita. Električni voz, v katerem je bilo 32 oseb, je zadel ob dinamit, ki je eksplodiral. Voz je popolnoma razbit. V vozu se nahajajo osebe so ali mrtve ali pa nevarno ranjene.

Belgrad, 22. septembra. Povodom kronanja je araj Peter dobil od prebivalstva mnogo darov. Ženske z dežele so mu prinesle mnogo ročnih del. Neka deputacija, obstoječa iz 100 oseb, mu je prinesla relikvije iz vstaje pred 100 leti, posebno spomine na Karagorgjevića. Car je poslal kralju srebrno namizno opravo in večjo sveto denarja, turški sultan 8 krasnih arabskih konj. Kralj Peter je tuje poslanike odlikoval z redovi.

Peterburg, 22. sept. „Novoje Vremja“ poroča, da zbirajo budistiški Mongoli „sveto vojsko“ proti osvoboditeljem Tibeta, ter računajo pri tem tudi na pomoč Rusije.

Rim, 22. septembra. Na shodu svobodnomislecev je govoril Novikov v imenu ruskih revolucionarjev. Čez dve leti hočejo narediti shod v Budimpešti. Zborovanje se je končalo s prepričanjem med socialistnimi demokrati in drugimi zborovavci, ki se je razvil skoro do pretepa.

Darovi.

Za pogorelce v St. Urški gori so dalje darovali: Župni urad Kover 5 K; ž. g. Avg. Sinkovec, župnik v Saofji Loki 10 K; ž. g. Jurij Drenovek, župnik v Žitnici s svojimi farani 12 K; župni urad v Zapogah 8 K; ž. g. Janez Mikš, župnik na Trsteniku 7 K; upravnštvo „Slovenca“ dar dobrih fantov in deklet 20 K; župni urad Komenda 30 K.

V imenu pogorelcev izreka podpisani vsem blagim dobrotnikom pristočno zahvalo in stoterni Bog povrnil!

Župni urad na St. Urški gori, dne 6. septembra 1904.

Jan. Hromec župnik.

Poslani našemu uredništvu:

Za Jeranovo dijaško mizo: G. svet. Mih. Sajč, župnik v Štangi 5 K.
Za pogorelce v Smohorju: Župnja Kranj 22-10 K.

Za družbosv. Cirila in Metoda: Iz Vuzenice za „narodni kolek“ 5 K.

Meteorološki poročilo.

Vilina nad morjem 306-2 m, srednji sračni tlak 736-0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra, v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi.	Nebe	Padavina, v mm.
21	9. zveč.	735.6	8.2	sl. jv.b.	obl.	
22	7. jut.	734.4	7.9	sl. sever	„	0.0
	2. popol.	735.1	11.3	sl. jug	„	

Srednja večerajšnja temperatura 8.4°, norm. 14.1°

Luskinsto-oklopna barva

je uporabljiva za okrasje, preprečuje rjo, daje lep kovinasti lesk. Sosebno priporočljiva za prevlako predmetov, kateri trpi vsled vremena, n. pr. mostovi, železne konstrukcije, konstrukcije pod vodami, vrtno ograje, strešice nad prodajalnici, šrambice za plinove zvončke, železne predmete sploh itd. Edina prodaja za Kranjsko pri trvdri **BRATA EBERL** v Ljubljani, Frančiškanske ulice. — Njanja naročila proti povzetju.

Vzorci na zahtevo zastoj. 524 4 12-7

Išče se

izurjen žagar

ki bi mogel službo kmalu nastopiti. Službeni pogoji se izvedo pri lastniku žage in gostilničarju Fr. Smrké-tu, p. Mirna na Dolenskem. 1595 4-1

1595 1-1

†

Tužnim srcem naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem prezalostno vest, da je naš iskreno ljubeni soprog, oče, brat, svak in stric, gosp. d.

Frančišek Sustersič-Miklan
posestnik in krčmar

po dolgi, mučri bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 47. letu starosti danes ob 1^h, popoldne mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragga pokojnika pojde v petek, dne 23. t. m., ob 8. uri popoldne na pokopališče v Št. Vidu pri Ljubljani.

Pokojnika priporočamo v molitev in pobožen spomin.

Dolnice pri Št. Vidu, 21. septembra 1904.

Marija roj. Zajc, žena. — Frančišek, sin. — P. Decdat, brat. — Marija, Ivana, Angela, Frančiška, Antonija, Pavla, hčere. — Marija vdova Dollnar, sestra.

1597

†

Prijateljem in znancem naznanjava, da je vsega mogočnega k sebi vzel najino tčerkco

ROZIKA

v nežni mladosti štirinajstih dni.

Pogreb: dne 23. t. m. ob sedmi uri jutraj v Krškem.

Krško-Ljubljana, dne 21. sept. 1904.

Josip in Ivana Jeglič.

1592 3-1

V fiskalni v Kamniku se naroča skladni koledar za l. 1905.

V zarji mladosti.

Zbirka pesmic in povestic za šolsko mladino je izšla ter se dobiva pri založniku A. Slatnar, tiskarna v Kamniku. Cena 60 vin, po pošti 70 vin, za več izvodov skupaj primeren popust.

Deklice ali dečki,

1572 ki si žele privatno priučiti (5) igranja na glasoviru in obenem teoriji, naj se zglase pod šifro: „Dober uspeh“, posterestante v Ljubljani.

— Knjigarna —

Kleinmayr & Bamberg
Ljubljana, Kongresni trg št. 2

priporočajo svojo

== popolno zalogo ==

vseh na tukajšnjih in zunanjih učiliščih, posebno na c. kr. I. in II. državni gimnaziji, c. kr. višji realki in c. kr. moškem in ženskem učiteljskišću tukaj, zasebnih kakor tudi ljudskih in meščanskih šolah uvedenih

— šolskih knjig —

v najnovjših izdajah, v mehkih in trpežnih šolskih vezavah, po najnižjih cenah.

Zaznamki uvedenih učnih knjig se oddajajo zastoj. 1521 10-10

— Ljubljanski šolski koledar 2 vinarja. —

Novo istrsko vino belo in črno,

v vsaki merlini, kakor tudi „refoško“, se dobi po zmernih cenah pri gos. Šime Defar, posestniku in trgovcu v Tinjanu (pri Pasiu) Istra. Železniška postaja: Sv. Peter v Šuni 1554 10-4

Za pristnost se jamči v vsakem oziru

— Služba organista —

se takoj odda 1581 3-2

— v Štangi. —

Župni urad Štanga-Litija.

Uedno najnovjši

— gramofoni —

kakor tudi plošče v največji izberi morete dobiti le pri zastopniku nemške akcijske družbe za gramofone

1059 100-28

Rudolfu Weber,
urarju v Ljubljani, Dunajska cesta 20,
nasproti kavarne „Evropa“, v hiši gospoda Hribarja.

Prodaja se na obroke. — Stare plošče se zamenjajo.

Izurjen, zanesljiv in samostojno delujoč prodajalec ali prodajalka se sprejme z oktobrom v kmetijsko društvo v ljubljanski okolici.

Po dogovoru se odda tudi predajalna v najem. 1193 3-1

Več pove naše upravnštvo.

— Petero —

mašnih pesmi

za mešane glasove. — Uglasbil Ivan Ocvirk — Cena partituri in 4 glasom 1 K 50 v — Založit s ladatelji pri Sv. Juriju ob južni železnici, Štajersko.

Dobé se še tudi „Nageljni“. Svetne pesmi za mešani in moški zbor. Cena partituri 2 K. 1591 3-1

Krojaški salon za gospode

IVAN MAGDIČ * LJUBLJANA *

Stari trg šte. 8.

Izdelovanje vsakovrstne garderobe za gospode po najnovjših journalih iz najmodernejšega in najboljšega tu- in inozemskega blaga. 1377 20-5

Uniformiranje in zaloga potrebščin za „Sokole“.

Grenčica
„Florian“
in likér
„Florian“
najboljša kapljica za želodec. 1298 45

Patent **Škrilj-Eternit** Hatschek

(zakonito zajamčeno oznamenilo za asbestni cementni škrilj.) 1268 26-9

Najboljša streha sedanosti. Eternit tovarne LUDWIG HATSCHEK Najdalekosežneje poroštvo.

Varna pred ognjem in viharji, kljuje vsem vremenskim vplivom, ne potrebuje poprav, je lahka, lična in ceno. Spričevala prve vrste. Zahtevajte vzorce in prospekte.

Vöcklabruck Dunaj Budimpešta Nyerges-Uyfalu
Gor. Avstrijsko. IX/1, Berggasse 11. Andrassystrasse 33. Ogrsko.

Glavno zastopstvo za južne pokrajine: Delniška družba tvornice portlant cementa DOVJE v Trstu, via Geppa 2.

Tisk „Katoške Tiskarne“ v Ljubljani.